

ARADUL

Defectele mecanismului nostru de stat, se datoresc lipse de încredere în noi înșine

REDACȚIA și ADMINISTRATIA:

ARAD, Str. Eminescu No. 18.

Telefon: 266.

Organ al Asociației »Infrățirea«
Apare săptămânal.

ABONAMENTE:

Pentru particulari:	Pentru autorități și instituții:
150 Lei 1 An	250 Lei 1 An
80 6 Luni	140 6 Luni
40 3 Luni	70 3 Luni

..... In străinătate dublu.

Lipsa de încredere.

In discuțiile noastre zilnice adeseori se aud plângeri justificate privind neîncrederea pe care societatea noastră o dovedește față de pas față de tot ce e românesc. N-avem încredere în comerciantul român pe care-l ocolesc pentru a cumpăra aceeași marfă, deseori pe prețuri mai urcate, decât la streini. N-avem încredere în meseriașul român pe care fără să-l cunoaștem îl sacrificăm ca pe un câciu de-a nu lucra decât cu noi înșine. Chiar și autoritățile, cari sunt în prima linie chemate să îndrepte elementele românești, nu adeseori nedumerite în fața nelegerii între doi candidați cu prețuri egale, dintre cari numai unul e român. Se pare că un român ne paște de-a ne dispregia pe noi înșine prin aceeași lipsă de încredere în propriile noastre surse de energii, care ne răpsește prin a lua dela o vreme oportunități îngrijorătoare. Înainte cu o doi ani, dl. Radu, directorul spitalului de copii a organizat pentru mamele române ciclul de conferințe foarte instructive privind ocrotirea copilului. Frumoasa inițiativă a trebuit să capituleze în fața interesului anemic al doamnelor române și au frecventat foarte neregulat într'un număr extrem de redus aceste conferințe. Aceiași inițiativă a fost luată în anul acesta către medicii streini din Arad. Conferințele lor au fost audiate de un public extrem de numeros, și adeseori frecventate de foarte multe doamne din societatea românească. Să fi fost limba maternă care a format forța de reacție la aceste conferințe? Nu ședem. Mai curând bănuim că această forță în persoana conțințiarului, pe care-l apreciem din simplul motiv că nu e român. Mai vroii alte exemple? Un parlamentar român n-are încredere în instituțiile financiare românești și depune banii în străinătate, cinuind, prin gestul său ne-național, incalculabile pagube prestigiului țării sale care i-a dat o parte dintr-o stringe aceste averi. O bancă românească refuză să accizeze, în baza ordinului de plată legal emis de către stat și lângă obicinuitele dobânzi, la nenorocitul funcționar, care și-a primit plata de 3 luni de salariu, tot dintr'o nejustificată lipsă de încredere. Cutezăm a afirma toate defectele constatate în mecanismul vieții noastre publice datorate lipsei de încredere a conducătorilor de sus față de elementele conducătoare dela periferie, al căror cuvânt e întimpinat

cu o bunăvoință neîncredere chiar și atunci când faptele au confirmat în tocmai adevărul spuselor lor. Dar n-avem încredere nici chiar în seriozitatea societății românești, căci altfel cum ne-am putea explica atitudinea rezervată pe care tinerii noștri o dovedesc față de fetele românce din familiile bune, când sunt pe punctul de-a întemeia o căsnicie. În privința aceasta puzderia de căsătorii mixte cari se încheie în zilele noastre, ne pot furniza un dureros material documentar.

Exemplele s'ar putea înmulți, pentru că lipsa de încredere în noi înșine e o boală specific românească. Simptomele ei se văd pretutindeni, în toate manifestările vieții noastre, publice și particulare.

Regretatul Vintilă Brălianu, voind a crea neamului său un nou ideal în locul celui îndeplinit, convins că un popor nu poate trăi fără idealuri, a aruncat lozinca: „Prin noi înșine.“ Ne aducem cu toții aminte de avalanșă de defaimări pe care a stârnit-o această credință a fostului șef liberal, isvorată din cea mai curată dragoste de neam și apărată cu o dârză tenacitate. Dacă împrejurările economice mondiale au prăvălit grele obstacole în calea realizărilor urmărite de politica „Prin noi înșine“, nu mai puțin adevărat e că falimentul acestei politici a fost accelerat de neîncrederea noastră a tuturor în forțele noastre proprii.

Și totuși, lozinca aceasta oricât de anahronic ar suna astăzi, odată va trebui să învingă, pătrunzând până în conștiința fiecărui român. Odată și odată, va trebui să ne lăsăm convinși că salvarea noastră e în funcție numai și numai de reînvierea credinței noastre în forțele nepuizabile și mereu reînnoite ale neamului. Poate că dureroasa școală pe care o facem astăzi în epoca capitalurilor streine ne va desmeteci din marasmul în care ne sbatem, precipitând cu o zi mai curând acest firesc proces de purificare sufletească. Să nădăjduim.

● In ultimul timp, ministrul Justiției a depus la Cameră un proiect de lege a presei, care a ridicat, prin dispozițiile lui, protestele a numeroși membri, atât din majoritate cât și din opoziție. Contra acestui proiect au protestat și toate asociațiile de presă, în frunte cu sindicatul ziaristilor. Dacă se va stăruie în menținerea lui, proiectul va deslănțui o mare luptă în Parlament, deoarece cea mai mare parte a majoritarilor sunt hotărâți să-l combată.

Un discurs al d-lui Baldwin.

Fostul prim ministru al Angliei pune la punct chestiunea „afacerilor“ Lordului Rothermere.

Dl. Baldwin fostul prim ministru al Angliei în timpul guvernării partidului conservator, a rupt cu tradițunea prin care un actual sau fost prim ministru nu ține discursuri la alegeri parțiale, și-a ținut un discurs strălucit în ziua de 17 Martie a. c. în Queen's Hall în fața unei adunări de câteva mil. Acest discurs a fost publicat de „News Chronicle“ din 18 Martie a. c. în prima pagină. Spre edificarea tuturor și luminaarea neștinturilor și a nativilor asupra Lordului Rothermere și a propagandei sale, dăm aici cuvintele d-lui Baldwin, fără a mai face vre-un comentariu, căci sunt foarte clare și categorice prin expunerea faptelor și impuse prin autoritatea vorbitorului:

O propagandă „murdară“ (beastly).

„Dați-mi voie să încep prin a spune că presa marelui Britanii este admirabilă de lămuritoare pentru sinceritatea și integritatea cu care este condusă și pentru principiile înalte de jurnalism la care aderă.

„Dacă în războiu a fost un lucru murdar acesta a fost propaganda. Propaganda era un gaz otrăvitor care otrăvea sufletele oamenilor. Ea s'a lăsat urme în Rusia. Ea a lăsat urme și într-o parte a presei britanice, însă numai într-o singură parte.

„Foile conduse de Lordul Rothermere și Beaverbrook nu sunt ziare în înțelesul comun al cuvântului. Ele sunt mașinile propagandei pentru politici cari se schimbă continuu, pentru ambițiuni și dorinți personale, pentru plăcerile și neplăcerile celor doi oameni. (Aplauze îndelungate).

„Care sunt metodele acestor foi? Metodele lor sunt falsificarea, reaua credință, jumătăți de adevăruri, alterarea intențiunii unui vorbitor prin introducerea de fraze înafară de text, presupuneri și critici redacționale asupra cuvântărilor cari nici nu există în zoi.

„Aceste metode sunt urâte de o parte de public și de toată presa.

Un paragraf al unui „derbedeu“.

„Vreau să vă dau două exemple dintr'o mie. Acum câțiva timp soția mea a făcut un apel pentru asistență socială în cazul de nașteri. Intreaga presă i-a venit într'ajutor, numai trei foi însă au refuzat să publice apelul ei: Daily Mail, Daily Express, și Daily Herald; cred că este bine ca lumea să cunoască aceste nume. Acest refuz nu-l pot atribui decât faptului că Lordul Rothermere trebuie să fie un om căruia nu-l plac femeile. (Ilaritate).

„Al doilea exemplu este un comentariu apărut în presa Lordului Rothermere asupra unei expresiuni ce am folosit odată: plutocrație insolentă, și iată-l

„Această expresiune vine dela Mr. Baldwin care a moștenit o mare avere dela tatăl său, însă care a dispărut acum. (In numărul trecut s'a arătat că Mr. Baldwin a donat-o țării sale N. R.) Este greu de văzut cum un șef de partid ar putea purta grije de averea țării când s'a pierdut pe a sa“.

„Am de făcut numai o singură observațiune asupra acestui comentariu: este semnat „redactor“ Daily Mail. Nu cunosc numele acestei persoane însă îl cred destul de calificat pentru postul său. (Horitob, aplauze).

„Prima parte a comentariului este o minciună iar a doua parte este scrisă de un derbedeu (Aplauze frenetice).

„Eu n'am să-l dau în judecată, căci mi s'a spus că voiu dobândi o scuză și despăgubiri. Prima n'are nici-o valoare iar pe cea de-a doua n'aș atinge-o nici cu vârful bastonului.

„Proprietarul acestei foi jintește puterea, însă o putere fără răspundere — prerogativa de veacuri a prosti tuțet.

Față de Străinătate.

„Această presă duce o propagandă întinsă în America contra produselor britanice. Produsele Americane însă sunt recomandate și aduse pe piața britanică.

„Dacă cineva vrea să-și facă o idee despre felul cum este indusă în eroare opinia publică din alte țări de această presă este suficient să citească anunțurile făcute de ea în America pentru ca produsele de acolo să se vândă aici la noi“.

Scrisoarea Zinovieff.

„Această scrisoare a adus căderea guvernării socialiste trecute și a produs o extraordinară reacțiune în opinia publică încât Mr. Baldwin a fost adus la o putere cu o majoritate care de 100 de ani nu se mai văzuse în Anglia.

„Lordul Rothermere se mândrește că el a găsit cel dintâiu scrisoarea Zinovieff.

„Mr. Baldwin a cettit o scrisoare a conducătorului ziarului Daily Mail din 1924, în care se spune: „Lordul Rothermere n'a știut nimic despre scrisoarea Zinovieff până când a cettit-o în ziare“.

„Cum vedeți“, încheie Mr. Baldwin, „eu am rolul de a apăra mieii inocenți de lupii fiamânzi“.

(New Chronicle, March 18, 1931).

● La camera D. Manolescu, ministrul industriei, amânându-i-se un proiect de lege, a acuzat pe majoritari că au votat fără să cerceteze, proiecte de legi care înseamnă pentru stat miliarde de lei, cum e contractul drumurilor, pentru a se opri la legi fără importanță. Această ieșire violentă din partea unui membru al guvernului a surprins și a dat naștere la felurite discuții.

Religioase — Culturale.

Gustați și vedeți că e bun Domnul...

E Dumineca Florilor. Praznic de înaltă bucurie creștinească. Mântuitorul lumii vine să-și facă intrarea triumfală în cetatea sfântă a Ierusalimului. Cu stâlpi de finic în mâini, desbrăcându-și hainele și așternându-le pe drum, în semn de umilire, ies mulțimile întru întâmpinarea Domnului și îl primesc în cântec de slavire: „Osana! Binecuvântat este Celce vine întru numele Domnului (Marc. 11.9).”

Domnul este în așteptare și acum să-și facă intrarea în cetatea sufletului nostru. Ești și tu pregătit să-l ieși întru întâmpinare, să-L primești cu vrednicie? Iată întrebarea ce se pune flecăruil suflet de creștin, în Dumineca stâlpărilor. Și întrebarea stăruie și Luni și Marți și Miercuri, până în Jota Paștilor, când mai poți primi pe Hristos, în sf. cuminăcătura, ca să te faci cu adevărat vrednic de slăvita Lui înviere.

Făgădui-se învățătorul ucenicilor Săi, și prin el tuturor celor ce vor crede întru El, că nu ne va lăsa orfani, va rămânea statornic între noi: „Iată Eu cu voi sunt până la sfârșitul veacurilor” — le spunea, măcar știa că în scurtă vreme, după înviere, Se va înalța la cer. Înțelepciunea dumnezeiască a găsit însă formula cea mai sublimă, cum să Se perpetueze între noi, în chip văzut și simțit, sub chipul pâinii și al vinului.

De ce tocmai chipul pâinii și al vinului? Pentru că nu există o mai nimerită înfățișare a legăturii intime, ca între pâine și cel ce se hrănește cu ea, ca să trăiască. Nimic nu e mai necesar vieții ca pâinea de toate zilele. La fel de potrivit înfățișează vinul sângele. „Vinul veselește inima omului”, cum sângele dă energia vieții, puterea de regenerare. Sângele lui Hristos a dat putere sfinților și mucenicilor. Și noi suntem tari, nebruiți, câtă vreme ne adăpăm cu acest sânge dumnezeesc.

Când Domnul a voit să dea o hrană pentru suflet pe drumul vieții, cum a dat hrană trupească mulțimilor în pustie și să azi prin mulțimea rodurilor pământului, — între lucruri și făpturi n'a găsit nimic vrednic de suflet, ci S'a dat pe Sine însuși. Așa se înalță mărtașa sufletului, când el numai cu trupul și sângele Domnului se poate hrăni, ca să trăiască în veci!

Domnul și învățătorul lumii anunțase ucenicilor Săi, în biserica din Capernaum: „Eu sunt pâinea vieții... Cei ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viață vecinică... Întru Mine petrece și Eu întru el” (Io. 6. 50-56).

Atunci n'au înțeles ucenicii și mulți s'au întors înapoi, L-au părăsit. Celce L-au rămas credincioși însă au cuprins adâncul tainei la Cina cea de Taină, când Iisus luând pâinea și binecuvântând a frânt și a dat lor și a zis: *luați, mâncați; acesta este Trupul Meu*. Și luând paharul, mulțumind a dat lor zicând: *Beți dintru acesta toți, că acesta este sângele Meu...* (Mat. 26, 26-28); „Aceasta să faceți întru pomenirea mea” (I. Cor. 11, 24).

Ceeace s'a petrecut la Cina cea de Taină, se repetă pe masa sfântului altar, cu împreună lucrarea Duhului

sfânt, prin rugăciunea și binecuvântarea preotului, ori de câte ori săvârșește sf. liturghie. Cum, prin umbrirea aceluiaș Duh sfânt s'a sălășluit în pânțele Fecioarei și S'a întrupat născându-se, Cuvântul trup făcându-se, în ieslea din Betleem, — așa se întrupează din nou Domnul, pe masa sf. altar, sub chipul pâinii și al vinului. Măcar elementele sfintei Eucharistii își păstrează forma, gustul, mirosul, conținutul lor se îndumnezește.

Nu putem cuprinde taina cu slaba noastră minte și cu priceperea noastră mărginită. Dar credem, căci ni-o spune Domnul însuși, și ne-o atestă credința vie a celor aproape 2000 de ani, dela Hristos și până la noi și până la sfârșitul veacurilor. Credem și mărturisim: *Cred Doamne și mărturisesc că Tu ești cu adevărat Hristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu... și acesta este însuși Preacurat Trupul Tău și acesta este însuși scump sângele Tău...* ne rugăm, împreună cu preotul înainte de sf. Cuminăcare.

Cine crede că Iisus s'a născut din Preacurata Fecioară prin umbrirea Duhului sf.: că la nunta din Cana a prefăcut apa în vin; în pustie a săturat mil de oameni cu 5 pâini și 2 pești; că a călcat cu pas sigur, ca pe uscat, pe valurile lacului fără să se afunde... că, pentru izbăvirea noastră a suferit chinuri și bătăi și moarte pe cruce, ca a 3-a zi să învieze și să Se înalțe iarăși la cer... Acesta nu se poate înțelegi nici de adevărul cuvântului dela Cina cea de Taină: „Acesta este trupul Meu... și acesta este sângele Meu...”

Cum nu poate fi viață în trup fără mâncare și beaură, așa nu este viață în Hristos fără cuminăcare, nu este viață creștină! Nu de viață clintă înaintea oamenilor e vorba, ci de viață creștină!

Ca odinioară, la intrarea în Ierusalim, omului din cetate (Luc. 22, 10); Domnul ne trimite acum și nouă sotta: „Voi veni la voi...” (Io. 14, 18); „Astăzi în casa ta Mi se cade să fiu” (Luc. 19, 5); Da, în casa sufletului Tău se dorește Domnul.

Dar, poate El întra acolo fără zăticneală? I-l poți primi cu vrednicie? Trebuie să te pregătești cu multă conștiință: „Să se ispitească omul pe sine și așa din pâine să mănânce și din pahar să bea. Căci celce mănâncă și bea cu nevrednicie, judecată lui-și mănâncă și bea (I. Cor. 11, 28-9).”

Cu umilința sutașului să te apropii: „Doamne nu sunt vrednic să întri sub acoperământul meu, ci zi numai cu cuvântul și se va tămădui sufletul meu...”

Aceasta este rodirea binecuvântată a sf. tel Cuminăcături: tămăduirea sufletului de ranele și boalele sale; cum s'a tămăduit și femeea, în curgerea sângelui, numai prin atingerea de poala hainei Lui. Cu cât mai multă putere va ieși din atingerea ta cu Domnul, din unirea ta cu El. Căci sf. cuminăcare e unirea desăvârșită; Domnul se predă sufletului și sufletul se predă Domnului.

Ca un foc curățitor pătrunde filța omului fiorul, în clipa când atinge cu buzele sale sfântul Trup. Simți cum se topește și ultima urmă a păcatului; patimile se potolesc, mintea se lumi-

Conferințele dela Palatul Cultural.

Prof. univ. Onisifor Ghibu: Idealurile omenirii în cursul veacurilor.

(Urmare și fine)

Cu drept cuvânt ne putem întreba, ce idealuri superioare mai pot însufleți astăzi omenirea? Problemele vieții omenesti sunt inepuizabile, omul își impune necontenit noi idealuri, căci realizarea orecărui ideal aduce mai degrabă o nemulțumire, decât o deplină îndeplinire. De 12 ani ne-am văzut îndeplinit visul nostru de veacuri, și cu toate acestea astăzi, mai mult decât oricând nemulțumirile sunt mari. Diferitele mizerii cari își au obârșia în criza economică generală, judecate serioase, ne spun că suntem foarte departe de idealul pe care l-am dorit. Decât, cetind cu atenție istoria, constatăm că oamenii au fost totdeauna tentați să judece cu prea mare asprime timpurile în care au trăit. Epoca de aur a culturii germane de pildă e caracterizată de marele Goethe cu cuvintele deaîmătoare, ca o epocă de decadentă și totuși astăzi privind-o în perspectiva istoriei ea apare impunătoare. La fel epoca noastră. Aspectele pesimiste de azi sunt numai aparente. Vremurile de astăzi sunt mari și trebuie să fim fericiți că soarta ne-a făcut pe noi de-a le trăi. Deci mai puțină critică, căci autorii mărunțelor nemulțumiri care nu ne îngăduie să recunoaștem măreția vremurilor actuale suntem în definitiv tot noi. Or, posibilitățile de viață de astăzi sunt incomparabil mai superioare decât în trecut. Progresele tehnice moderne și ale științelor ne fac viața din zi în zi mai ușoară. Instituțiile umanitare cari răsăr neîntrerupt asigură într-o largă măsură puțința omului de-a se desvolta nestinghit. Pe lângă toate semnele aparente ale unei stagnări în tendința omenirii spre desăvârșire, procesul perfecționării umane e în deplină ascensiune.

Astfel idealul național nu încheie lupta noastră spre noi idealuri. Și într'adevăr, abia pacea încheiată și omenirea aleargă spre căutarea de noi căi de perfecțiune, de noi idealuri, complect schimbate atât prin forma cât și prin mijloacele lor de realizare. Cruzimile manifestate în războiul mondial, a preocupat în deosebi omenirea îngrozită, care și-a pus idealul de-a lupta pentru înlăturarea lor pentru găsirea altor posibilități de aranjarea diferendelor politice în viitor. Astfel *Societatea națiunilor* pe care filosoful Kant a preconizat-o ca un ideal foarte îndepărtat e astăzi o realitate. Iar activitatea ei de până acum, isbutind a împiedeca în repetate rânduri izbucnirea unor noi războaie, i-a confirmat din plin dreptul la viață. Societatea națiunilor își va ajunge ținta supremă, de-a realiza federalizarea statelor europene, de a înfăptui supremul postulat al *infrățirii universale*, idealul care agită actualmente omenirea.

Iată cum o reprivire succintă a idealurilor în cursul istoriei ne face să devenim mai optimiști. Ea ne spune că omenirea a mers treptat spre o continuă desăvârșire, că pe lângă posibilitățile actuale de realizare putem cu drept cuvânt nădăjdui că neajunsurile de azi sunt de ordin trecător. Omenirea, departe de a arăta simptomele unei oboseli, e mai tineră astăzi decât nează, pornirile bune se întăresc, credința se înviorează, dragostea se aprinde, nădejdea se înalță și, de o dată, dobândim și arvuna învierii noastre și a vieții de veci: „Celce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viață vecinică și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi. (Io. 6. 54);

„Cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați” — ne chiamă Biserica — ca să „gustați și vedeți că e bun Domnul...”

Arhim. P. Morușca

oricând. Ei i se potrivesc cuvintele poetului: Tu de tinar precum ești, mai mult întineresti.

Conferința dlui profesor Ghibu și-a ajuns pe deplin scopul pe care trebuie să-l urmărească acțiunea culturalizării a maselor, acela de sădi în suflete încrederea în actualitate și în viața omenesti, și deschide, dincolo de mărunțele ajunsuri trecătoare, adevărate perspective ale acestei vieți. În murile noastre de zăpăceală, că de pe urma unei false înțelegeri rostului ziaristicii, prognosticului brodate pe un fond prea pesimist, incuibă tot mai stăruitor în sufletul cuvântului dlui prof. Ghibu, străbătut de-un cald optimism a fost cu drept cuvânt prilej de învioreare sufletesca pentru publicul conferinței „Astrei” dela Palatul Cultural.

Cohorta cercetașelor Arad.

În numărul trecut al „Aradului”, am arătat scopul urmărit de asociația cercetașelor din România. Deastăzi suntem în măsură să aducem la cunoștința cititorilor noștri, că Biroul central al cercetașelor din București a împuternicit pe doamna Elena Ghibu-Manafu să organizeze cohorta cercetașelor din Arad, cohorta, care s'a și constituit pe ziua de 17 Martie 1931 în Arad, sub denumirea „Cohorta Crișana”, deocamdată numai cu două vele liceului de fete „Elena Ghibu Brta”, a cărei directoare, doamna Florica Bucurescu, a îmbrățișat toată căldura această frumoasă inițiativă.

Noua cohorta are următoarea compoziție: Doamna E. Colonel Manafu însoțită toară generată și comandanta cohortei doamna E. P. Ionescu profesoară. Sfatul cohortei este format din doamnele: Florica Bucurescu directoarea Liceului de fete, Consueța Laug directoara Școlii normale, Florica Stolchitoi directoara Școlii profesionale și Lucia Neferu directoara Școlii comerciale de fete.

La constituire au luat parte și următoarele doamne, membre de onoare: Eugenia Cicio Pop, M. General Brădescu, Dna Col. Petrovicescu, Adriana Spravnic, Maria Theodorescu, Nasta Emilia Păcurariu, Maria Coloman Constantinescu, Ecaterina Inginer Dragăgan, Elena Inginer Mateescu, Livia Șan, Iulia dr. Albu, Catina Constantin și Luiza Zancoff.

După cum se vede, în compoziția cohortei Crișana intră tot ce are mai select, îndrituindu-ne a nădejdea, că în curând vom avea prilejul să ne ocupăm în mod eficient de roadele acestei noi inițiative.

Deslegătorii

primului concurs de jocuri recreative — cu premii — organizat de ziarul nostru.

ARAD.

Alexandru Avram, Lazar Barbu, Nicolae Bozgan, Dș. Aurica Bugariu, Tiberiu Budișteanu, Florin Ciubăre, Nicolae Cimpoies, Ioan Ganea, I. Gușat, Dș. Maria Herjeg, Teodor Iovănuț, Mihail Lucaș, Iuliu Lăzăreanu, Gheorghe Martinescu, Ghiță Măruș, Iustin Mureșan, Virgil Nichi, Cosmin V. Oarcea, Nicolae Olteanu, Dș. M. Petroi, Augustin Pop, Nicolae Rădulescu, Nic. Nero Sida.

LIPOVA:

Ioan Burza, Nicolae Popovici.

PECICA:

Dș. Silvia Bolchiș, Petru Pontaș.

SIRIA:

Iova Neamțu, Cornel Văgălău.

† Dr. Teodor Burdan

Sâmbătă noaptea a încetat din viață de pe urma unei grele operații de toți simpatizatul notar public din Ineu Dr. Teodor Burdan. Defunctul a fost o personalitate marcantă a județului, cunoscut în cercurile largi ale Aradului, mai ales pentru activitatea sa desvoltată în sinul diferitelor corporații bisericești, al cărui membru a fost. Imormântarea a avut loc luni d. m. la ora 3, catafalcul fiind ridicat în catedrala ortodoxă din Arad. Prohodul a fost celebrat de către P. C. Protopresbiter Aradului, Traian Vășianu, și teoșii Gheorghe Turicu din Otăcea, Feier Ctin din Ineu, Florea Codreanu și Viorel Mihuțiu din Arad și diaconul Mihail Măcinic. Răspunsurile au fost date de către profesorul restrâns al studenților la Academia teologică din Arad, condus de studentul Gutu Tiberiu. La sfârșitul serviciului divin părințele Florea Codreanu, a ținut o scurtă dar substanțială cuvântare, relevând calitățile defunctului care prin viața sa nepătată și plină de fapte creștinești și-a câștigat amintiri și loc de duhovnicescă veselie în cealaltă lume. În datele biografice ale predicii înținem că adormitul în Domnul s-a născut în comuna Mișca, din părinți săraci, moștenind însă în schimb o minte ageră, o inimă bună și un suflet nobil. Rămasese tânăr, a fost crescut de către părinții săi preotul Burdan, având prilejul în viață de a-și merita din belșug, recunoștința

față de binefăcătorul său. Această recunoștință, precum jertfele aduse față de familia sa, care i-a fost suprema grijă în viață, îi fac neperitoare memoria, precum alipirea sa sinceră de biserica strămoșească pe care o frecventa regulat, împărțându-se în fiecare an din sfântul potir al cuminecării îl ridică în rândul adevăraților creștini, vrednici de-a servi ca pildă celor mulți. Acestui viu interes dovedit față de toate manifestările vieții religioase este a se atribui faptul că a fost ani de-a rândul membru în toate corporațiile bisericești, începând cu sinodul parohial și sfârșind cu adunarea mitropoliei din Ardeal.

Buna reputație de care s'a bucurat în viață a adunat în jurul sicriului un public pe cât de ales pe atât de numeros din oraș și județ, în frunte cu P. S. Episcop Grigorie. Iar impunătoarea deputație de țărani din Ineu veniți de departe pentru a asista la această tristă ceremonie, e pe de altă parte o dovadă, de felul cum avocatul de odinioară și notarul public din timpurile din urmă a știut să-și câștige încrederea celor avizați la sfatul părintesc al acestui adevărat prieten al poporului. Pe lângă cei mai apropiați de dânsul și numeroasele rudeni, defunctul lasă adânci regrete în sufletele tuturor celor cari au avut prilej de-a-l cunoaște și simți în viață. Dumnezeu să-i facă odihnă ușoară!

In slujba altei religii.

Serbarea sădării pomilor.

credincioșii religiei în accepțiunea revelației naturale a Divinității n'avem mai temple clădite de mâna omenească. Altarele noastre se înalță pe dealuri și sunt înfinit de numeroase. Ne închinăm muntelui îmbrăcat în verde de codri verzi, văilor clocotitoare de viață și întinselor câmpii mălăie. Ne plecăm genunchii în fața izvoarelor cristaline, a șipotelor sgomose, a fluviilor superbe și a mării și mari. Adorăm răsăriturile tranșante, amurgurile însângerate; zilele albite fierbinte, cași nopțile cu rouă, și nopțile înstelate.

Avem supremă lege: Să gospodărim în mod rațional moșia strămoșească, care vremelnicim. Sculele noastre sunt: hârlețul și sapa, pentru înnoirea vieții în glie; cuțitul de inobit și foarfeca, pentru disciplinarea țigiei sălbatică.

Îngăciunea noastră constă în munca urmărită pentru fecundarea și împoșterea gliei, iar anul nostru cel nou începe odată cu năvalnica pornire a primăvaratece, atunci când plesnesc mugurii și din căpșoarele ieșilor căscă cornițele.

Religia noastră e recunoscută de legislația al țării. Regulamentul penal aplicarea legii învățământului primar, în vigoare, ordonă prin Art. 126:

«Școalele cu program agricol vor organiza în fiecare primăvară o **serbare a sădării pomilor**, în care elevii vor sădi în curțile lor, dealungul șoselelor și drumurilor și pe coastele improprii pentru altă cultură, pomi roditori sau copaci și-i vor avea în grijă până la prinderea lor. În grădinile școlare se va întocmi o școală de copaci, din care se vor face sădările la serbare».

Dacă problema creării conștiinței forestiere și peste tot, cultul arborelui, interesează educația cetățenească a tuturor fiilor țării, — ea se impune ca o necesitate de prim ordin operei de culturalizare a satelor bătute de mizerie. Țăranul nu poate trai numai din cunoașterea alfabetului, ori câte taine minunate ar ascunde el. Impodobirea curților cu pomi, acoperirea râpelor și a sterilelor de tot soiul — aceste răni sângărânde ale munților și dealurilor — cu păcuri de copaci, — constituie cel mai plausibil document de bună purtare pentru dascălii noștri.

E primăvară. Chemarea atavică a pământului ne îndeamnă să evadăm în liber. O cetățenie aceasta și din privirile nostalgice ale copiilor. Scoateți-i din temnițele barbare ale sălilor de învățământ, și învățați-i să se închine adevăratei religii, sădind pomi, sădind copaci!

Tr. Mager

Prefectul inamovibil.

Inovații radicale. Va reuși? Intențiile ministerului de interne. Rezultatul practic.

Proiectul dlui ministru Mihalache de a se asigura o continuitate în administrația țării prin stabilitatea și inamovibilitatea prefectilor de județe va întâmpina desigur vii polemici și critici de presă, de stradă, de cafea, de bulevard și de ori ce vrefi. În samovarul legislativ veșnic ferbinte și clocotitor se vor auzi păreri decente și mai puțin decente de pro și contra, inamovibilitatea prefectilor fiind o problemă nouă în organizația noastră de stat. Tocmai din acest motiv problema ar trebui să fie discutată fără nici o patimă și în afară de sferele înguste ale partidelor. Dar, precum ne-a fost dat să vedem întotdeauna, opoziția se va opune pentru că e opoziție, iar cel dela guvern vor susține proiectul pentru că-s guvernamental. Aceasta ar fi, adică, după percepțiile politicii de ieri, de azi și de totdeauna. Opinii obiective cari să se opună unui proiect pentru că n-ar fi potrivit situației noastre economice sau spirituale nu prea s'au auzit. Dl. Lupu se va împotrivi, pentru că azi nu mai face parte din partidul național — țărănesc, dl. Duca pentru că se s'ar face cu pretendenții liberali, dl. Averescu pentru că așa i-a suflat dl. Goga, dl. Cuza pentru că nu știe ziua când răsare, etc. etc.

O inovație radicală.

Problema, însă, este cu mult mai serioasă de cum s'ar crede. Caracterul serios se va întrezări de îndată, dacă nu vom perde din vedere că la noi, ca și în toate statele de felul nostru, uzul este ca prefectul să vină și să plece odată cu guvernul. Or, noul proiect de lege vrea să rupă cu trecutul și să ne dea un prefect stabil. Calitatea de om de încredere impunea prefectului să demisioneze în cazul de schimbare de guvern, iar noul guvern venea cu prefectii noi. Ceea ce a dat naștere acestui uz n-a fost numai faptul că prefectul este reprezentant al guvernului și că în această demnitate, el exercită controlul asupra tuturor serviciilor publice, ci și că acest control nu-l poate exercita decât o persoană în care guvernul își are întreaga încredere. Or, proiectul nou, face din prefect un funcționar public propriu zis, un executant al ordinelor superioare, care nu totdeauna va fi în asentimentul celor dela guvern, iar în mod fatal guvernele vor avea totdeauna o neîncredere în acești permanenți funcționari publici. Și de unde n-am ști că, chiar legiferându-se inamovibilitatea și definitivarea prefectilor nu va predomina și pe mal departe uzul. Ca oricare funcționar public prefectul poate demisiona din funcțiunea sa și astfel nu este exclus ca la plecarea guvernului să plece și prefectii inamovibili. Și de ce nu s'ar putea întâmpla ca noul guvern să pornească o întreagă campanie contra încoercitabililor rămași și căutându-le o cât de neînsemnată vină și făcând din țânțar armăsar, să-i înlăture totuși pe cale disciplinară, din posturile în cari poate au răspuns cu demnitate chemării și datoriei lor. Suntem de credința că o înlăturare pe această cale nu o va preferi nici un prefect și mai puțin, să sărute mâna tuturor politicianilor cari pleacă și vin, numai pentru a evita o înlăturare neonorabilă, care ar putea foarte ușor să-i vulnereze și prestigiul, la care doar ține toată lumea.

Să se definitiveze prefectii administrativi.

Intențiunea dlui ministru Mihalache este ideală. Scopul de a se instăpâni o continuitate în conducerea administrației este dintre cele mai apreciable. Dar dacă se vine cu o inovare atât de radicală și dacă ținem seamă de pulsul accelerat al politicii noastre ca indicul al existenței unei boli ce dacă se ascunde nu înseamnă că a dispărut cu desăvârșire, de ce n-am schimba problema inițială și de ce n-am enunța prin lege stabilitatea și definitivarea **președinților delegațiilor județene zis și prefectii administrativi**. Iată că continuitatea ar fi asigurată. Acesta e scopul. Un președinte al delegației consiliului județean ales și cu drepturi asigurate până la limita de vârstă va prezenta toate garanțiile adevăratei continuități. Ales într-o funcțiune durabilă, fostul subprefect sau actualul președinte al delegației județene, zis prefect administrativ, pe care foarte nimerit l-am putea boteza și primar județean, ca fiind primul între cetățenii județului și având sarcini gospodărești, înzestrat cu cunoștințe profesionale, cu studii superioare și bucurându-se, în urma alegerii sale, de încrederea celor administrați, va putea înfăptui lucrări cari să fie în concordanță și cu culegile și cu interesele locale județene. Astfel argumentele de ordin administrativ preconzate de dl. Mihalache în cazul prefectilor de județ pledează în primul rând pentru definitivarea președinților delegațiilor județene, altele fiind motivele de ordin politic cari reclamă menținerea stării legale actuale a prefectilor politici.

Concluziuni

Presupunând că proiectul dlui Mihalache devine lege, vom avea un prefect inamovibil numit pe viață și un președinte al delegației județene ales pe un timp determinat de 5 ani. Cel dintâlu fără atribuțiuni iar cel din urmă, cu toate atribuțiunile administrative. Chiar dacă proiectul va da atribuții prefectului politic, acestea nu pot fi cu caracter gospodăresc și de administrație comunală sau județeană, ci de control și de poliție generală. Prin faptul că prefectului i se dă putință de a putea ataca sau suspenda hotărârile delegațiilor județene sau ale consiliilor, cu scopul de a veghea asupra continuității, dându-i-se acest drept, el nu-l poate exercita destul de independent și cu eficacitatea dorită, deoparte pentru că, consiliile au de regulă o nuanță politică de partid, iar de altă parte pentru că, prefectul nu mai este omul de încredere al guvernului, ci un funcționar subordonat lui și expus astfel răsunării guvernului, în cazurile când exercitându-și drepturile ar împiedeca executarea hotărârii unui consiliu de aceeași nuanță politică cu guvernul. Or, de vom asigura stabilitatea pe viață a președinților delegațiilor județene, dându-le și atribuțiunea de a prezida consiliile județene, el având o practică administrativă temeinică și cunoscând până în amănunte nevoile și interesele județului va putea veghea sau face ca actele delegațiilor și consiliilor să fie o operă progresivă și de continuare a lucrărilor vechilor adunări..

Nu mai asigurând stabilitatea președinților delegațiilor județene vom putea asigura o continuitate adevărată și reală. Altfel inamovibilitatea prefectilor va rămâne departe de scop.

CSĂRNICI, obiecte de AUR și ARGINT puteți procura la cele mai estime prețuri și cu cârticica „CONSUM“ la

CSĂKY ceasornicar și bijutier, Arad peste drum de biserică LUTHERANĂ

„PLUGARUL” Insofire economica de păstrare și credit DRAUȚ.

CONVOCARE.

Domnii membri ai Insofirei economice de păstrare și credit „PLUGARUL” în sensul art. 19 din statut, sunt convocați la

a XIV-a Adunare Generală Ordinară,

care se va ține în Drauț, la 14 Aprilie 1931, ora 2 după masă, în localul insofirei.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea adunării și numirea unui notar, 2 verificatori și 2 scrutatori.
2. Raportul direcțiunii și a comisiei de control, stabilirea bilanțului pe 1930 și darea absolutului.
3. Distribuirea profitului net.
4. Alegerea comisiei de control pe un an.
5. Inchiderea adunării.

DIRECȚIUNEA.

ACTIV

BILANȚ pe anul 1930.

PASIV

Cassa	64387	Capital	44800
Mărfuri	124804	Fond Gen. de rezervă	4382751
Div. Debitori	9972976	„ Spec. ”	3368727
Acții la bănci	500	Diverși Creditori	7500262
Mobilier	7429	Dividendă neridicală	571
		Profit net pe 1930.	3521825
	23310663		23310663

Drauț, la 31 Decembrie 1930.

DIRECȚIUNEA:

s. s. Gheorghe Popa s. s. Gheorghe Balta s. s. Pavel Jiva s. s. Ioan Bocșa s. s. Moisa Pelea
dir. exec.

COMISIA DE CONTROL:

Verificat și aflat în ordine.

s. s. Gheorghe Butariu președinte s. s. Vante Gligor s. s. Pantea Rus s. s. Gheorghe Stepan

Dacă vrei să cumperi EFTIN și BUN caută pe

Csáky Iuliu gravor, ceasornicar și bijutier, unde se pregătesc cele mai solide și garantate reparații de ceasornice, sig. lili și bijuterii. Arad, str. Brătianu No. 9. No. 161. 1-6.

PLAPOME se pot comanda cu preț eftin la firma **MIHAIU HAUBENREICH** Special atelier de plapomă Arad, Str. Horia No. 3 Nr. 191 1-2

PARDESILE și HAINELE de PRIMĂVARĂ le vopsește și curățește N. 148 2-10 **KNAPP** str. Episcopul Radu 10 Intreprindere cu cele mai moderne instalații de gaz și electricitate.

Fotografii artistice **STOKOVITS & BÉKÉS** Prețuri reduse: 6 cărți poștale numai 160 lei puteți obține la **FOTOGRAF ARAD** Nr. 94 1-3

RESTAURANTUL din Piața Catedralei No. 12 se va deschide pe ziua de 1 APRILIE. Se primesc abonați 4 Feluri de mâncări Lei 25.— Rog sprijinul On. public Proprietarul. Nr. 182-1-2

Cele mai eftine verighete de aur ceasuri, bijuterii, și ochelari le cumpărați la **REINER IOSIF** ceasornicar și bijutier ARAD, str. PIRICI 3. în dosul Teatrului. No. 108 3-24.

Modele noi de corsete, atenuează comod stomacul, pântecul și soldurile. Corsete Princess și de gumă, după cele mai noi făeturi. **Irma PILCZ** salon de corsete Arad, Str. Eminescu No. 14. Nr. 193 1-5

Dacă voiiți să vă procurați de sărbători, AROMATE și BEUTURI EFTINE, nu uitați firma **M. Markus** str. M. Corvin I. Nr. 195 1-2

Pește viu și sărat se capătă zilnic la firma **LUTTWAK și ABRAMOVICI** Arad Nr. 188. 1-2

Pentru I. O. V.

Lemne de foc și de lucru

Prin ordinul C. A. P. S. Nr. 8637/1931 s'a aprobat anual din pădurile Statului la I. O. V. grade inferioare:

a. Câte 3 metri steri în mod gratuit invalizilor cu certificat definitiv, având gradul de invaliditate 80—100%.

b. Câte 3 m. steri cu 50% reducere din prețul tarifar, la ceilalți invalizi, văduve și orfanii de război de ambii părinți pe familie.

c. Lemne de construcție se vor da câte 5 m. c. la cel cu gradul de invaliditate de 80—100%, și numai la acela care nu au luat în anul precedent, trebuind însă să se dovedească necesitatea construcției de case și atenanse.

Atât lemnul de lucru cât și lemnele de foc se dau loco pădure în picioare, tălătuț și fasonatul privind pe I. O. V.

În cazurile când Ocoalele vor preda la I. O. V. materiale fasonate, I. O. V. au dreptul la reducere din preț, sau gratuitate numai la materialul nefasonat, urmând a plăti integral costul tălătuțului și fasonatului.

Predarea materialelor de către Ocoalele Silvice, să face direct fieceșul invalid, văduvă, sau orfan pe bază de dovadă și numai aceloră prevăzuți în tabloul I. O. V. ce se va trimite Ocolului de primăriile respective în comunele rurale și de asociațiile I. O. V. din comunele Urbane.

Șeful Ocolului
Inglor șef Silvic:
Titus Vicoară

Papagal de vânzare la Restaurantul din Piața Catedralei 12, Arad. Nr. 192 1-4

Tribunalul Arad secția III-a Com.

Dos. C. P. N. 517/931.

INCHEERE.

În cauza de concordat preventiv a debitorului Iosif Holtz din Arad Strada Col. Pirici n.

Tribunalul Dispune,

Admite în principiu cererea de concordat preventiv făcută de către firma debitoare Iosif Holtz din Arad Strada Col. Pirici N. comerciant de confecțiuni hain de bărbați, cu petițiunea înscrisă la 517 din 12 Martie 1931.

Delegă cu conducerea procedurii concordatului, pe Dl. Judecător de ședință Dr. Ioan Cosău de la Tribunalul Arad secția III-a Com.

Ordonă convocarea creditorilor înaintea Dnui Judecător delegat pentru ziua de 20 Aprilie 1931, ora 8 a. m. în localul Tribunalului Arad et. I, camerele 57—58, spre a lua în discuție a se pronunța asupra cererii de concordat.

Fixează suma de lei 1500 drept cheltuieli de procedură obligă pe debitor a o depune mâinile Dnui Judecător delegat până la data de 29 Martie 1931 sub sancțiunea de a fi considerat decăzut pe deplin drept din cauza sa.

Numește provizoriu până la înmologarea concordatului, o misiune compusă din Dnii: Rabin zinberg Arthur din Arad Strada Moise Nicoară N. 1, și Prinț și Hilbert din Arad Bul. Regina Maria N. 21, fiind însărcinați cu legea cu supravegherea administrării fondului de concordat cu verificarea activului și pasivului și cercetarea conduitei debitorului pentru a referi la adunarea creditorilor.

Potrivit art. 8 din legea concordatului preventiv, percepe fondul statului o taxă de 1% sumă de lei 8.623 calculată supra cotel concordatului oferite de lei 868.262, și o taxă de 2% în sumă de lei 11.576, calculată asupra sumei de lei 578.841, cari beneficiază debitorul.

Dispune ca aceste taxe în valoare totală de lei 20.259, să vărsate în contul statului la Administrația Financiară din localitate sub recipisa ce se va anexa la dosar, sumă ce debitorul o va depune în termen de rate egale săptămânale până la 20 Aprilie 1931, sub sancțiunea prevăzută la art. 7 litera c.

Grefa se va conforma art. 1 din legea concordatului preventiv îndeplinind formalitățile de așare și publicitate prevăzute în acest articol.

Dosarul și registrele depuse vor înainta Dnui judecător delegat pentru a proceda mai departe. Dată și citită în camera consiliu a Trib. Com. Arad astăzi 21 Martie 1931.

Președinte, Judecător,
ss Vasile Panu. ss Dr. Ioan Cosău
grefier,
ss Ioan Ploesteanu.
pentru conformitate,
grefier,
Ploesteanu.
Nr. 190. 1-1.

Ford Chevrolet Motordelta, Sigismund Kelly, Arad, Str. Ieșandru
ee de schimb — cauciucuri — uleiuri, cu cele mai efine pțuri
repr. Bonolit — Nelson
pistoane, segmenti, bolțuri

Pardesie de primăvară și modele noi de haine pentru doamne și fetițe au sosit vis-à-vis cu înțrarea din dos a Teatrului, cu cărticica Soc. Consum puteți cumpăra în 6 rate lunare.

la firma **Iuliu Plesz,**

Pentru ieftinirea traiului.

(Ancheta dela Primărie este inițiativa d-lui Prefect Dumitrescu, inspector general administrativ).

Dl. Primar **Luțai** a convocat pentru ziua de 1 crt. ora 17 și 30 la Primărie pe reprezentanții camerelor și ai organizațiilor (sindicate, corporații, etc.) profesionale din Arad, la o consfătuire, dorită de dl Insp. general administrativ Dumitrescu, prefectul județului nostru. Toți cei invitați au luat parte.

Scopul întrunirii.

Dl Prefect **Dumitrescu**, arată scopul consfătuirii, atrăgând atențiunea participanților asupra faptului, că efectele crizei economice repercutându-se mai simțitor asupra păturei intelectualilor, și-a finit de datorie să facă apel la negustori și industriași, să-și revizuiască calculele și să facă niște eforturi, reclamate de aceste timpuri extrem de grele, pentru reducerea prețurilor de desfacere. Știe bine, spune D-Sa, că azi negustorii și industriași înșiși luptă cu greutate, cari întrec puterile lor. Solicitarea reducerii prețurilor nu voiește să fie o imputare indirectă, că ei ar realiza profituri nejustificate, pentru că mărimea lor este efectul unei serii întregi de cauze independente de voința lor. Dacă totuși apelează la ei să facă pentru că este profund impresionat de situația umiltoare și nemulțumită a celei mai valoroase păture sociale a intelectualilor, cari sunt și trebuie să fie îndrumătorii societății, ei sunt soldații culturii și a civilizației. Cu toată înțelegerea, ce-o are față de nevoile comerțului și ale industriei, chiar dacă nu ar face comparații cu prețurile din capitală sau din alte orașe găsește exagerate unele prețuri, cum sunt: cornul cu 2 Lei; sifonul cu 8 Lei sticla mică; pingele 220 Lei; spălatul unei cămăși 24 Lei; barbierul 35 Lei, etc. Amintește toate acestea pentru a ilustra cele spuse, cântărind lucrurile din toate punctele de vedere. Fiindcă știe câte sunt necazurile și nevoile negustorilor nu e prietenul rețorsiumilor și a măsurilor vexatorii, cari îi stau la îndemână în baza Legii Speculei ilicite; tocmai de aceea a invitat pe cei interesați la o consfătuire amicală, ca împreună să găsiască soluții juste și echitabile. Invită pe cei prezenți să-și spună acum părerile, iar după o săptămână să se întruniască din nou pentru găsirea soluțiilor.

Răspunsul băcanilor.

Răspunde Dl **Erdős**, în numele băcanilor arătând, că acești negustori au redus cu 30—40% prețurile la toate alimentele și articolele, — afară de zahăr, al carui preț îl regulează cartelul fabricilor de zahăr și la care articol negustorii nu câștigă netto mai mult de 50 bani. Arată, că și azi mai există prețuri urcate la unele articole, cum e hârtia, oțetul, cleiul, cari se desfac cu prețurile dictate de cartelele fabricilor din țară. Negustorii nu's bucuroși, când trebuie să vândă scump; ei roagă autoritățile să intervină pentru reducerea prețurilor, însă aceea intervenție să se facă acolo, unde se găsește cauza urcării, negustorii nu's decât intermediari. Mai arată că Statul contribuie mult la scumpirea vieții prin impozitele exagerate și nenumărate, și prin scumpirea produselor și serviciilor lui.

Declarația președintelui corporației negustorilor.

Dl. **Domán**, președintele Corporației Negustorilor, spune, că tocmai negustorii arădani au pus la cale, încă în anul trecut, înainte de introducerea impozitului de sacrificiu, și înainte de a se produce situația catastrofală de azi, o acțiune de ieftinire a traiului, de reducerea prețurilor, — încât ancheta de azi e prea bine venită, și o salută cu toată căldură. Arată apoi cu date statistice, că în Arad, s'au ieftinit în decurs de un an cu 20—40% toate articolele, — cu excepția zahărului, — indiferent că sunt alimente sau alte mărfuri, într'un timp când Statul scumpește tot. Chiar acum e vorba de scumpirea telefonului, a poștei, — cari scumpiri după ceea a trenului vor apăsa și mai mult asupra vieții economice. Arată d. e. că chibritetele, deși sunt concesionate, aceleiaș firme Ivar Kreuger, sunt mai scumpe în România (3 lei cutia), decât în țările învecinate: Austria, Cehoslovacia, Ungaria. Compară d. e. prețul unei țări «Britanica» de Lei 14 în România, câtă vreme în celelalte țigări, cari fabrică acest soi de țigări, — chiar în calitate mai bună, — costă numai 7 până la 8 Lei. Inșiră și alte exemple arătând, că atunci când se dorește serios și sincer din partea autorităților

Stofă și mătase de primăvară pentru doamne, asortiment bogat de ștose bărbătești, cu cele mai eftine prețuri la

Casa de Marfă Populară

No. 194 1—1

Arad, Palatul minoriților.

ieftinirea traiului, Statul să dea primul exemplu de urmat; el să efi-nească tot ce produce, să reducă taxele pentru serviciile sale, (tren, poșta, telegraf) și să scadă impozitele directe și indirecte și tot felul de taxe așezate asupra producției și a volumului afacerilor. Documentează, că un negustor care e impus la o bază de Lei 500.000. venit plătește azi jumătate din acest venit numai impozite la Stat și comună, și diferite taxe, iar din aceste să-și acopere celelalte spese de regie și traiul; încât este u-moristic să se mai poată vorbi între asemenea împrejurări de rentabilitatea capitalului investit. Afirmă că azi 90% din negustori lucrează fără câștig, și în sprijinirea afirmațiunilor arată că'n anul 1930 au fost cerute împotriva negustorilor din orașul și județul Arad faliment în 71 de cazuri, iar concordate 32 de negustori; iar în anul curent 21 falimente și 11 concordate. În anul 1930 au renunțat la brevete, edică și-au sistat meseria 1597 inși; iar în primele 3 luni ale anului curent 568 inși. Ori dacă negustorilor și industriașilor le-ar merge bine nu ar da acest tablou dureros de trist.

Da, cere reducerea prețurilor, dar ea să fie cerută dela cejce le-au sporit, nu dela negustori, care nu pot fi prezentați publicului mare ca și jăfui-torii lui. Negustorul e bucuror când poate vinde ieftin, căci el are interese identice cu consumatorul.

Mai vorbesc reprezentanții brutarilor și al măcelarilor. Toate expunerile au produs impresie profundă.

Concluziile Dlui prefect.

Insu-și Dl. Prefect Dumitrescu mărturisește, că a convocat reprezentații

negustorilor și ai meseriașilor la o consfătuire de reducerea prețurilor, și acum se vede făcut prizonierul lor. Spune, că are toată înțelegerea pentru nevoile fiecărui cetățean, — și încheie consfătuirea făcând peste toate aceste necazuri, un apel la negustori și meseriași, ca să reducă unde numai se poate prețurile, și mulțumește tuturor celorce au venit la consfătuire precum și dlui Primar, care a organizat ancheta.

Dl. Primar **Luțai** mulțumește apoi dlui Prefect pentru interesul ce'l poartă populației orașului, arătând, că Primăria va aduce toate sacrificiile și serviciile sale intru ajungerea scopului.

Posta redacției.

D-lui N. I. din M. Reclami miia d-lui Dr. Utriusque? Puțintică răbdare nenisorule! Dl Boca a dat „Aradul” în judecată, constituindu-se parte civilă cu nici mai mult nici mai puțin de cât Lei 300.000 Zice că răspunsul d-sale pe care l-am publicat din doască în doască fără a-i schimba o virgulă, i-a pricinuit pagube incalculabile și acum rămâne să-i plătim noi oalele sparte, din pricina că n'am corectat greșeliile de ortografie din acel clasic răspuns. Dar D-l Boca o să câștige procesul și atunci, cum D-sa este foarte darnic când nu dă din al lui, va rupe o muiută din cele 300 și ț-o va trimite prin mandat postal. Singura lui rugămintă e ca în viitor să-i urmărești cu mai multă atențiune conferința și să nu mai susții neade-văruri despre talentul său oratoric. Deci fii și D-ta mai politicoș. Scrie-i că a vorbit ca un arhanghel și suntem siguri că-ți va dubla premiul.

Deștepți și naivi.

(roman)

de T. CRISTIA.

(9)

Profesorul de matematici părăsi cel din întâi sala profesorilor. Il interesau prea puțin problemele mașinei de burat, cum puține erau chestiunile cari l'ar fi putut interesa în afară de gospodăria lui. Era un realist, așa cum rebue să fie un matematician, dar avea cusurul de a fi greol în predare și pentru motivul acesta nici el nu era mulțumit cu elevii, nici elevii cu el, iar din toate suferea blata știință, care era considerată în acest liceu ca mijloc de tortură și năcaz.

Intră în clasa a treia și își ocupă locul la catedră, morocănos ca totdeauna. Avea un obicei de a tuși, un obicei de tusomanie de om răgușit și ușea așa sec, mai ales când nu era în apele lui. Il preocupa astăzi gândul aratului și sămănatului mai mult ca orice. Iarna se prelungea târziu în primăvară și cum toți se grăbeau să-și ure pământurile, profesorul nu-și gă-

sea lucrătorii cu prețul pe care ar fi fost dispus să-l dea. Ținea în chirie vre-o 5—6 elevi pe cari il întrebuința la alte lucrări, dar la plug nu-i putea întrebuința.

— Macavel Romulus, ieși la tablă! Ai următoarea problemă...

Soarele pătrundea călduț prin ferestra resfrângându-și razele pe tablă, pe bănci și pereți, ca o adiere primăvăratică ațățătoare de visuri și reverii. Cifrele înfipte cu tibișirul pe tablă puteau să fie simboale și adevăruri pentru profesorul de matematică, însă pentru elevi nu prezentau nici un interes. Macavei și după el alți trei elevi fură trimiși la loc încoronați cu un titlu de animal domestic, după înșirația și fantezia profesorului, în cazul căruia stăruia mereu preocuparea de plug, lucrător, boi, etc.

Scos la tablă, elevul Voicu Axente nu fu nici el mai norocos decât alții. Avea o adevărată groază de oarele de

matematici. Temperamentul lui emotiv il sugera o aversiune contra științelor pozitive, iar nepriceperea și indolența profesorului il îndepărtau și mai mult de împărăția pithagoriană. Fu trimis la loc, însă fără epitetul obișnuit celorlalți elevi. Aceasta rezervă a profesorului își avea motivul ei. Încă în clasa întâi, în întâia lecție când il scosese la tablă și-l expediase la loc acompaniindu-l cu titlul de bou, omulețul se proptise brusc pe picioare, se întorsese spre catedră și cu privire tăioasă, glasul aspru și hotărât, îl răspunsese scurt:

— Eu nu sunt bou!

În întreagă cariera profesorului fusese întâia îndrăzneală de acest fel, din partea unui elev.

— Ce ai zis, cum ai îndrăsnit, idiotule, boule?

— Eu nu sunt bou și nu sunt nici idiot — răspunsese mîttelul, categoric și dărz.

Scena povestită cu indignare de către profesori în sala profesorilor a stărnit un hohot de răs la adresa profesorului și spiritele malițioase ale colegilor n'au lipsit cu povestiri de întâmplări similare, profesori bătuți de

elevi, ca să intimidaze pe colegul lor.

De atunci însă nu l-a mai spus niciodată elevul Voicu Axente vorbe batjocuritoare, cum nu-l spusese nici înainte de scena petrecută între ei. Dar de știe să răspundă ori nu, il era profesorului tot una, căci o notă mai omenoasă n'a scris niciodată în carnetul lui de note elevul Voicu.

Pe elevul Voicu Axente nu-l tulburau prea mult notele rele și era deopotrivă nepăsător și cu notele bune. Impulsiv și tălos cu cei ce-l atacau sau tăcut, meditativ, el nu cunoștea o llinie mijlocie de conduită. Extremist în bucurie ca și în tristețe, era capabil să sufere nespuse de mult zile de-a rândul, pentru un lucru neînsemnat și iarăși un lucru tot așa de neînsemnat putea să-l provoace bucurii nepricepute pentru alții. Visător și blând ca un fricos; dărz și agresiv ca un vi-teaz, il înzestraseră natura cu multe daruri, dar il lipsise de stăruința și răbdarea care aduce darului fruct. La învățătură nu era între cei buni. Nu-i lipsea bunăvoința de a învăța, dar când deschidea cartea abia citea câteva rânduri, apoi se acăța de un cuvânt și printr'o năstrușnică asociație de idei

Cronica medicală.

Problema eredității în tuberculoză.

Nu arareori tuberculoza atacă o serie de membrii a unei familii, ba există comună și chiar regiuni cari sunt aproape decimate de teribila molimă. Constatarea aceasta a contribuit în largă măsură ca, în epoca când bacilul tuberculozei nu era încă cunoscut, să se creadă că boala este urmarea unei predispoziții organice accentuate transmisibile dela părinți la descendenți. Opinia aceasta a prins rădăcini atât de adânci în masele laicilor și mai ales în rândurile de jos ale poporului, în cât și în zilele noastre se dă prea puțină atențiune infecțiunii câștigate după naștere, menținându-se părerea că boala se moștenește dela părinți. Ori în urma unei cercetări îndelungate și trudnice, oamenii de știință au ajuns la convingerea că lăsând să se permanentizeze credința actuală asupra propagării boalei, această credință poate forma greutăți însemnate încercărilor noastre de combatere a flagelului, îmi iau voie să împărtășesc cititorilor noștri părerea adoptată astăzi de lumea științifică în legătură cu problema transmisiunii prin ereditate a tuberculozei.

Ori ce nouă viață umană se clădește pe o serie de procese biologice provocate de fecondarea celulei germinative femeiești (ovulul) prin elementul germinativ bărbătesc (spermatozoidul), și ca atare este natural, ca noul individ să moștenească atât din proprietățile fizice și spirituale ale mamei cât și din cele ale tatălui său. Admițându-se în principiu prin analogie și transmisiunea tuberculozei, copilul ar putea să moștenească boala în aceeași măsură dela tată ca și dela mamă. Dar nenumăratele investigațiuni și experimentări științifice făcute la animale și oameni, nu au putut până în prezent dovedi că un tată tuberculos ar putea să transmită boala descendenților săi odată cu fecondarea.

Profesorul Calmette descoperitorul vaccinului contra tbc. (despre care ne vom ocupa cu o altă ocaziune) concretizează astfel rezultatul cercetărilor în chestiune: „Nu există nici un fapt pozitiv care ne-ar demonstra că un copil ar putea fi procreat tuberculos de către tatăl său“.

În schimb s'a putut stabili cu abso-

lută siguranță că bacilul Koch sub forma sa invizibilă la microscop (ultravirus sau virus filtrabil, ba uneori și sub forma sa obicinuită) poate străbate placenta. Dar fie că bacilul Koch numai arareori reușește să traverseze această barieră de apărare, fie că cantitatea precum și virulența bacililor ajunși în făt, este de obicei prea redusă pentru a produce boala, cert este că copiii născuți cu tuberculoză manifestă constitue încă și astăzi o curiozitate medicală. **De aci rezultă că transmisiunea prin ereditate a tuberculozei joacă un rol cu totul secundar față de infecțiunea câștigată după naștere în felul arătat de noi în articolul precedent.** Nu mai puțin cercetări s'au întreprins și se întreprind încă pentru a determina, dacă tuberculoza părinților nu ar putea exercita cumva o influență desavantajoaasă asupra dezvoltării fătului și ca urmare copilul s'ar naște cu un teren favorabil pentru fixarea și dezvoltarea unei infecțiuni tuberculoase câștigate în timpul vieții. **Ori s'a constatat că majoritatea copiilor născuți din mame tuberculoase se dezvoltă, în mod absolut normal atunci când imediat după naștere se ridică din familie și se plasează într'un mediu lipsit de pericolul infecțiunii.** Mai este nevoie oare și de alta dovadă pentru a combate ipoteza existenței terenului tuberculozabil înăscut?

În rezumat, părinții tuberculoși în majoritatea absolută a cazurilor dau naștere unor copii absolut normali, iar contaminarea acestora are loc numai în timpul vieții prin contactul neîncetat cu părinții lor tuberculoși sau cu o altă sursă de infecțiune.

Dr. C. R.

În atențiunea Publicului Consumator! În timp de criză „crutați banul, economizați enorm, cumpărând produsele **Aromat, cele mai selecte din România, unica casă română în Arad, în alimente** producem: Unt la la „Teschen“, Brânză a la „Liptau“ Cașcavaluri și brânzeturi naționale, și Elvețiene, Franceze, Italiene, Austriace, Cehe și Ungare, cu 30% mai puțin ca ori unde în Arad. Încercați și vă convingeți!

Cumpărăm: Lapte prime, Unturi de gătit, Caș de oaie în orice cantitate.
„Aromat“ Fabrică și Magazin special de Brânzeturi și alimente. Centrala: Calea Banatului 3. Filială: Str. Alexandri 5. 3-10

se trezea pornind în lumea visurilor și era capabil să viseze ciasuri în șir. Susceptibil și impresionabil. Putea să-l jignești cu o privire, cu un gest, cu o vorbă. Un exemplar reprezentativ al omului cu ochi albaștri. Trăia o lume intimă de visuri și în lumea lui toate erau atât de perfecte, ca eroii romanelor citite pe ascuns, și o singură calitate de fi-ar fi găsit, pe aceasta calitate broda virtuți de erou prin reoglindirea ei în sufletul lui plin de iluzii și doruic de desăvârșire. Din cauza aceasta era predispus să exagereze în cuvânt și faptă. Sunt mincinoși cari mint cu scop, sunt mincinoși cari mint inconștienți, prin exagerarea pe care o dau lucrului, potrivit legii temperamentului lor... Voicu era un emotiv, deci un mincinos.

Soartea nu-l hărăzise o copilărie bogată în plăceri materiale. În schimb, avea o fantezie bogată în născociri și dorinți. Iar visurile lui îl accentuau și mai mult lipsurile de tot felul. Hăinușele frumoase și cu gust cari împodobeau pe alți copii de vârsta lui, așa ca în revistele de modă, îl trezeau dorinți și aceste dorinți neimplinite îl făceau timid cu cei pentru cari fusese

mai darnică soartea. Un rând de hăinușe pe an, sau la doi ani, cumpărate ieftin la o șatră de Iarmaroc, purtate până la sărențuire nu-l puteau sugera o mândrie cetezătoare. De câteori n'a simțit amarul înghiturii de salivă, produsul lăcomiei când privea vre-un galantar de cofetărie. Odată gustase prin bunăvoința unui coleg de școală o prăjitură cu cremă. De atunci avea o dorință: să aibă atâția bani ca să se sature cu prăjituri cu cremă. Dar câte dorinți n'avea micul nostru erou. Pe cât era de sărac în posibilitățile de satisfacere, pe atât de bogat era în gusturi și dorinți. Îi lăsa gura apă în zile de târg, când trecea pe lângă vânzătorii ambulanți de cârnăciori „vrșiti“ cu hrean. Era doar opt bani perechea, o avere însă pentru cel care n'are nici un ban. Simțea de departe mirosul picant gâdilându-i mucoasa nărilor și trecea pe lângă vânzătorii îmbătându-se de mirosul mănăcării, pe care, flămând, continua să-l simtă în clasă, în timpul decțiilor, pe când gândul lui visa bogății să satisfacă gustul de cârnăciori al unei lumi întregi de copii. Căci în gândurile lui era generos și larg la suflet.

Floriile și legenda salciei.

Ultima Duminică din Paresimi a primit poetica denumire de „Florii“ fiindcă începând dela această dată toți pomii prind a înflori și fiindcă Domnul nostru Isus Christos când a intrat după învierea lui Lazăr în Ierusalim a fost întâmpinat de locuitori cu crenguțe de arbori înfloriți și mai ales de finic. Cum însă finicul nu crește prin ținuturile noastre el a fost înlocuit cu salcia singurul pom înflorit în acest timp. De atunci biserica noastră a păstrat obiceiul de a fi împodobită de Florii cu salcie verde ce face dă lacășului sfânt un aspect frumos și primăvăratec. Ramurile împărțite credincioșilor după liturghie sunt păstrate de aceștia tot cursul anului după i-coană fiind considerate ca aducătoare de noroc. Alții plantează ramurile în pământ, în cele mai dese cazuri ele prind rădăcini și devin sălcii mari spre mulțumirea celor ce le-au plantat încredințați fiind, că o forță Dumnezeiască le redă din nou viață. Urmă-

toarea legendă din Muntenia ne înță de ce salcia și nu alt arbore a fost introdusă de Florii în biserică.

„Când Maica Domnului a aflat Isus răstignit, a încălțat opinci de a luat în mână tolag de oțel și a cătat plângând în căutarea lui.

În cale a întâlnit o mulțime de ghioane cari și-au bătut joc de drea ei. Maica Domnului și-a văzut drum dar le-a blestemat să nu se dice mai presus de ceace sunt. Mă gând apoi mai departe a întâlnit o pă mare peste care nu putea trece ră punte. Zărind la marginea ei o cicle i-a zis să se facă punte peste pă. Salcia a ascultat s'a prefăcut punte și Maica Domnului trecând binecuvântat-o ca să nu se facă buni și lemn de construcții din Florii la biserică. Și de atunci exdatina de a se de Florii rămurele salcie înflorită la biserică.

E. M. Navalnic

Prețuri de grâu!

Prețuri noi!

La MUZSAY

în fața teatrului.

Paltoane Pardesie Trench coaturi

Fiecare bucată e producție proprie! — Nu e lucru de fabrică!

Înainte de a face ori ce fel de cumpăratură vizitați-ne. 6 luni credit cu cârticica de cumpărare „Mercur“.

No. 168-1-5

Continuăm vinderea tuturor umbrelor de ploaie și soare, numai a celor scăpate dela foc, pe prețuri nemai auzite de eftin.

Casa de umbrele

TRANSILVANIA

Mărfurile noastre sunt fără defecte și de cea mai bună calitate

Cărucioare pentru copii

și în rate la

FABRICA DE CĂRUCIOARE PENTRU COPII

No 184-1-2

Bul. Reg. Ferdinand 38

N'a simțit niciodată invidia pentru cei cari aveau ce ar fi dorit el să aibă. Eră milos până la lacrimi cu cei lipsiți, fiindcă gusta și el din amarul lipsei. Și peste toate lipsurile și poftele nesatisfăcute, rămânea un animator al optimismului, vesel ca un purec, viu ca o șopărlă și dărz fără viclesug, când nu-l eral pe plac.

Copilul grătanului împovărat cu zece franci, fusese crescut dela vârsta de patru ani de unchiul său părintele Grigorie din Gruin, care îl tinea dar nu mai era nici așa de tînăr ca să crească copil și nici așa de bogat ca să poată satisfice toate gusturile nepotului său. Acasă, în vacanță era altceva. Gospodăria părintelui Grigorie ar fi putut sătura o sută de guri flămânde. Patru perechi de boi cu carele încărcate de rod intrau toamna pe poarta ogrăzii boerești a popii din Gruin, iar cal frumoși și sprinteni ca ai părintelui, nu se găseau în zece sate. Îl mâna părintele, așa bătrân cum eră. Pe moșia părintelui văzuseră lumina zilei și părintele îl dresase de mănji, pe vremea când alergau prin curte să fure pe întrecute bucățile de zahăr din buzunarele anume croite

largi ale părintelui. Când apărea recrutarea de cal, se întreceau of să-l momescă pe popa din Gruin să-și vândă cal. Dar și-al văzut destul să-i pomenești de vânzare, să se încrunte. Iar odată când un fițer lovisc un cal cu biciul, așa probă, moșneagul se repezise la of smuisese biciul și dacă n'ar fi fost prieten să-i țină mâna ar fi simțit fițerul usturimea loviturii. Nu simțea ca i părintelui biciu până atunci. Pe fluierat din buze știau să bată țiu sau să pornească galop. Iar de părintele cu chef, seara pe înopți când se întorcea dela târg, le fredona tinerete câte un psalm sau o cântec lumească și cail îl cunoșteau de melodie porunca. Pe cântecul de dilecție al părintelui „Bucurie, bucurie, frumoasă vorbă pustie...“ mergea cail la pas, când începea antifonul „Dela tineretele mele, multe patimi se lătară cu mine.“ porneau cail la trap la galop, mai rar, când fredona rintele marșul „Ra - pa - ta - plam - plam...“

(Va urma)

Modificările legii de înaintare în armată.

Între legile militare cari s'au votat în ultima sesiune parlamentară a fost modificarea Legii de înaintare în armată.

astă modificare prezintă o mare importanță căci s'au schimbat radical condițiile de înaintare ale Legii din 1924.

Se vede în ce constă această modificare se va reda în primul textul Art. 10—15 din Legea din 1924 și apoi se va compara cu nouile schimbate.

Legea din 1924 prevedea:

Art. 10. Înaintarea până la gradul de căpitan inclusiv se face numai la vechime, adică după ordinea de înaintare în anuarul armatei.

Art. 11. Ofițerii cari în doi ani de serviciu nu au absolvit școala specială a armatei, vor înainta numai la gradul de locotenent.

La terminarea școlii speciale a armatei, ofițerii sunt înscrși în anuar în propria lor, după ordinea de clasificare; ofițerii cari urmează o școală specială de înaintare, iau rândul la anuar rezultatele dobândite în școala respectivă.

Art. 12. Înaintarea căpitanilor și a ofițerilor superiori, până la gradul de colonel inclusiv, se face combinându-se înaintarea la rândul vechimei cu alegerea la alegere.

Art. 13. Gradele de Colonel și General se dobândesc numai prin înaintarea la alegere.

Art. 14. Gradul de maior se va da ofițerilor superiori cari au absolvit cursul pregătitor de ofițeri superiori, sau cursul școlii superioare de ofițeri și cari îndeplinesc condițiile de la Art. 7 și 8 ale prezentei legi.

Ofițerii cari îndeplinesc condițiile aceiași obligațiune sunt supuși la înaintarea la alegere.

Art. 15. Gradul de Lt. Colonel se va da ofițerilor superiori cari au absolvit cursul pregătitor de ofițeri superiori, sau cursul școlii superioare de ofițeri și cari îndeplinesc condițiile de la Art. 7 și 8 ale prezentei legi.

Ofițerii cari îndeplinesc condițiile aceiași obligațiune sunt supuși la înaintarea la alegere.

Art. 16. Gradul de Lt. Colonel se va da ofițerilor superiori cari au absolvit cursul pregătitor de ofițeri superiori, sau cursul școlii superioare de ofițeri și cari îndeplinesc condițiile de la Art. 7 și 8 ale prezentei legi.

Ofițerii cari îndeplinesc condițiile aceiași obligațiune sunt supuși la înaintarea la alegere.

Art. 15. Înaintarea la gradul de general de brigadă se face numai la alegere.

Din expunerea conținutului articolelor din Legea din 1924 și după felul cum au fost modificate rezultă:

În legea din 1924 se avea ca bază înaintarea la vechime. Înaintarea la alegere apărea tocmai la gradul de maior și într'o mică proporție și anume 1 la alegere și 6 la vechime.

Înaintarea la gradul de Lt. Colonel se făcea tot cam la vechime, căci căci la 1 la alegere se înaintau 5 la vechime în limita locurilor vacante din timpul unui an.

Din cauză că proporția la alegere era așa de mică și din cauză că numărul vacanțelor dintr'un an era foarte limitat, chiar ofițerii admiși la alegere, înaintau tot la rândul anuarului.

Sunt promoții cari au ajuns la gradul de colonel, fără să se poată face vre-o selecție, înaintând mereu la rândul anuarului, în ordinea în care acum 20 ani au terminat școala specială a armatei.

Că unii s'au distins pe front, că au absolvit școala de război, că au fost în permanență caracterizați ca ofițeri buni, între acești ofițeri sunt și alții mai puțin merițoși, nu s'a făcut absolut nici o deosebire.

Aci este greșala fundamentală, din care cauză nu s'au putut întineri cadrele ofițerești și nu s'a putut face nici o selecțiune.

O altă cauză este iarăși principiul greșit al Legii din 1924 ca înaintarea să se facă pe promoții. Adică primul din promoție care s'a distins în tot timpul carierei, nu poate înainta de cât atunci când a înaintat ultimul din promoția dinaintea lui.

Aceasta înseamnă că în armată principiul selecțiunii a fost aplicat mai puțin de cât în oricare altă instituțiune și la noi, mai puțin de cât în oricare altă țară.

Prin modificarea adusă Art. 10—15 din Legea din 1924, după cum s'a arătat mai sus, s'a admis ca bază principiul alegerii și plecând chiar dela înaintarea la gradul de căpitan în proporție de 4 la vechime și 1 la alegere și ajungând până la înaintarea la gradul de colonel în proporție de 4 la alegere și la vechime, selecțiunea se poate face în condițiuni mult mai bune.

Înaintarea la gradul de general de brigadă se face numai la alegere.

Principiul nou introdus în Legea de înaintare, va aduce roade bune, dacă va fi aplicat cu toată imparțialitatea și în acest caz toată ofițerimea noastră, îi vom fi profund recunoscătoare Domnului Ministru al Armatei.

Un ostaș.

„Noi“.

Înainte de a începe ședința, deputatul Pițigoi, citea „Buletinul Camerei“. Alături de el, profesorul Rang, făcea acelaș lucru.

La un moment dat, deputatul Pițigoi exclamă. Al dracului ziarist!, iar scriu despre noi.

Cum, scriu de noi, că eu nu văd nicăeri, zice deputatul Rang.

Păi, uite aici, replică Pițigoi, nu vezi aplauze la majorități!, strigăte la majorități!

Citiți și răspândiți:
„Aradul“

AL II-lea CONCURS DE JOCURI DISTRACTIVE

1. Cuvinte încrucișate Seria I.

de: Nic. Cimpoieș, student. Loco.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90

Orizontal: 1. Caracterul celui ce nu poate fi exercitat în acelaș timp cu alt ceva, 16. Notă muzicală, 17. Restabilire în toate drepturile pierdute, 18. Articol, 19. Judecată fină și sigură (fig.), 20. Interjecție, 21. Mâncare de seară, 23. Avea multă stimă, 25. Îns dintr'un popor năvălitor, 27. Capitala unei țări din Grecia antică (u=0), 29. Frate mai mare, 30. Oaie de rasă spaniolă, 32. Lature, 33. Datină, 34. Frunte, 37. Vehicul englezesc, 35. Smoc de păr. (Mold), 38. Răsar, 39. Privesc, 40. Pom, 42. Cosit, 44. Inițialele unui mare poet român, 45. Scriitor francez (1823—1892), 47. Om sălbăt, 49. Manta boierească (od), 51. Care tubeste cu foc, 52. Numele iurcesc al orașului Reni, 53. Poet ardelean (1772—1848), 54. Locuitor din insula cea mai mare dintre Antile, 56. Sfios, 57. Plantă, 58. Disc de balanță, 60. Padruped analog cerbului, 61. Lingete pe..., 62. Interjecție, 63. Zeu la romani, 65 Scop (fig.), 67. Numele grec al Auroriei, 68. Dare (inv), 69. Mesagera zeilor, 71. Asistența..., 74. Compozitor francez (1823—1892), 75. Retezat, 77. Cetate tare în Olanda, 78. Boală a grânelor, 79. Cercelez cu de amănuntul, 81. Caută ziua de..., 82. Afluent al Dunării, 83. Pronume, 85. Restabiliți, 88. Conjuncție, 89. Sora lui Carol V. regină a Portugaliei și Franței (1498—1558)

Vertical: 1. Caracterul celui ce nu se poate cântări, 2. Interjecție, 3. Eșarfe, 4. Oraș în Arabia, 5. Mobilă, 6. Negatie (inv.), 7. Vechiu oraș în Italia, 8 Inspirat, 9. Care are două mâini, 10. Interjecție (inv.), 11. Lustru de China negru sau roșu, 12. Se ivia deodată, 13. Vocea cea mai înaltă, 14. Pronume, 15. Mama lui Carol IV, și femeia lui I. de Luxemburg (1292—1230), 19. Neghiob, 22. Specie de grâu, 24. Deosebire mare, 25. Providență (fig.), 26. Mi s'a pus un... în gât, 28. Cari nu pot fi destituiți, 30. Lucru fictiv (fig), 31. Cărunt, 34. Plecat de dimineață, 36. Ticălos, 39. Transport, 40. Curăț, 41. Mojic (fig.), 43. I-a... țandăra, 46. Intuneric (fig.), 47. Interjecție, 48. Fluviu în Europa, 50. Mărul este un..., 55. Localitate în Algeria (fără M), 59. Netea, 61. Șarpe, 64. Pericol posibil, 66. Diviziune a unui organ, 67. Rege iudeu (919—918 a. Chr.), 68. Cu pași mărunți, 70. Oraș în Spania, 72. Insulă a Greciei, 73. Fluviu în Italia, 74. Localitate în Franța, 76. Locomotiva cu vagoanele formează un..., 78. Fabulist olandez (1577—1660), 80. Una dintre Cyclade, 82. Viu... mort, 84. Pronume, 86. Nota redacției, 87. Zeul soarelui la egipteni, 88. Notă muzicală.

2. Fuziune de cuvinte sinonime.

de: D. ARDELEANU

Se dau următoarele grupe de cuvinte:

- 1) SORB — CŌȘ
- 2) CICEI — ERUPT
- 3) NUC — SAC
- 4) PAN — HAL
- 5) GURA — VIZE
- 6) NICŌ — RON
- 7) GARD — ZAR
- 8) RAI — ADAM
- 9) STRAT — PATRON

Să se combine literele din fiecare grup între ele. Astfel se vor obține 9 (nouă) cuvinte orizontale cu următoarele semnificațiuni:

- 1. Găunos. SCORNOȘ
- 2. Domnul Moldovei (1662-1674). PETRICECU
- 3. Tainic. ASCUNS
- 4. Vârtej de apă, curgătoare. NALBAP
- 5. Pictură. ZUGRAVIE
- 6. Rinocer cu un corn. UNICORN
- 7. Oraș în Bulgaria, lângă Ruscic. ROZGRAD
- 8. Afluent al Jiului. AMARADIA
- 9. Entuziasmat. TRANSCĂT

Inițialele cuvintelor obținute, citite de sus în jos, vor da un cuvânt, iar finalele citite tot de sus în jos, vor da sinonimul aceluși cuvânt.

3. Șaradă.

de: Gh. POLIȘ.

Întreg dacă-l cetești
O piatră tare găsești
Partea 'ntăia este-o vită
De-a țăranelui plugar.
Partea doua e un vierme
Pentru pomii roditori.
Partea 'ntăia inversată
Dă un lustru negricios,
Iar a doua inversată
Dă o furcă de folos,
Ce o punem la suișuri
Să nu buie caru'n jos.

CUPON PENTRU JOCURI.
Concursul al II-lea
Nr 21. Seria I-a.

Gratuit dau o jumătate de litru mai mult celui care cumpără 5 litri din vinul mai scump de 10 Lei. În rate vin roșu sau de mla. Str. Calvin 1.

INFORMAȚIUNI.

Calendarul săptămânal

Aprilie		are 30 zile		Prier.	
1931.	Calendarul Iulian	Calendarul Greg.	Soarele		
Zilele săpt.	îndreptat		răsare	apune	
Duminica Florilor, Ev. dela Ioan, c. 12. v. 1-18; „Mai înainte de Paști cu șase zile...”					
Apostolul: Pavel către Filipeni, cap. 4 v. 4-9; Fraților, bucurați-vă pururea întru Domnul...					
Dumin.	4 (+) Floriile	(+) S. Paști	6.24	7.32	
Luni	6 P. Eutihie	(+) a 2 zi de Paști			
Marți	7 C. Păr. George	Herman	schimb.		
Mercuri	8 S. Ap. Irodion, Rut	Dionisie			
Joi	9 M. Evpsichie, Avdius	Dimitrie			
Vineri	10 (+) Vin. Patimilor	Daniil	noros		
Sâmbălă	11 M. Anlipa, c. Trifina	Papa Leo			

Tuturor, cari au luat parte la durerea noastră și au încercat a ne alina durerea cauzată de soarta crudă prin decesul scumpului nostru, le exprimăm cele mai călduroase mulțumiri

Văd. Dr. Burdan și familia

□ Pe baza Carnetelor de identitate G. F. R. funcționarii publici pot călători cu 50% reducere pe liniile Căii Ferate Electrice Arad-Podgoria.

Direcțiunea Căii Ferate Electrice Arad-Podgoria aduce la cunoștință publică că începând de la 1 Aprilie a. c. funcționarii publici, pensionarii, invalizii de război, etc. vor putea obține bilete cu 50% reducere pe liniile Căii Ferate Electrice Arad-Podgoria în baza Carnetului de identitate eliberat de C. F. R. în cazul când carnetul este prevăzut cu vizile necesare.

Funcționarii publici cari din vre-un motiv oarecare nu au carnet sunt obligați în cazul când voiesc a beneficia de reducerea de 50%, să obțină dela Direcțiunea C. F. A. P. o legitimație specială. Pentru aceasta vor înainta o cerere vizată de șeful serviciului respectiv și o fotografie.

Eclipsa de lună de Joi noaptea. S'a prezentat observatorului între condiții dintre cele mai favorabile. Luna a intrat în conul de umbră aruncat de pământ la ora 8 și 25 min., eclipsa totală a durat dela 9 ore 23 min. până la 10 ore 53 min., iar fenomenul a luat sfârșit la 11 ore 51 min. Luna în decursul eclipsei totale nu se întunecă complet ci apare în culoare roșie închisă, fiindcă atmosfera care înconjoară pământul refractează razele soarelui asemuitor unei lentile convergente. Ea adună razele acestea și le îndreaptă spre interiorul conului, luminând luna pe care razele venite direct dela soare nu o pot ajunge, fiind oprite de către pământul care stă în calea lor. Luna la eclipse apare roșie din aceleași motive care înroșesc soarele la răsărit și apus. Căci dintre razele refractate de atmosferă numai cele roșii izbutesc a străbate atmosfera, deși cu o strălucire mai redusă, câtă vreme razele albastre și violete sunt complet absorbite de către aceasta. Deși eclipsată, luna apare destul de luminoasă, această fiindcă ne lipsește termenul de comparație, în cazul de față lumina strălucitoare a lunii obicinuite.

Convocare. Domnii acționarii ai S. A. R. Crișul sunt invitați la Adunarea Generală ordinară, care se va ține la 14 Aprilie 1931 ora 3 d. m. în biroul societății din Tebea, cu următoarea ordine de zi: 1. Constituirea 2. Raportul Consiliului de Administrație și al comitetului de cenzori, aprobarea bilanțului pe 1930, distribuirea profitului și darea absolutoriului. 3. Abzicerea președintelui. 4. Eventuale. Tebea, 28 III. 1931. Consiliul de administrație.

● Sfârșit de sesiune Proiectele de legi sunt potop pe birourile corpurilor legiuitoare. Sunt numeroase cele din inițiativă parlamentară, pe care deputații le vor vota fără discuție.

● Din această cauză, și pentru că sunt multe legi cu caracter urgent, guvernul s'a gândit să mai prelungiască sesiunea și după 1 Aprilie, iar dacă va fi nevoie, e vorba ca în Mai să fie o sesiune extraordinară a Parlamentului.

● Într'un recent consiliu de miniștri s'a hotărât să se treacă în această sesiune legile cu caracter agrar și cele militare. Reforma învățământului superior, legea administrativă și legea presei, nu sunt socolite urgente.

● Tot se mai vorbește de un guvern de concentrare, deși d. Titulescu a plecat din țară. Posibilitățile unui astfel de guvern devin însă problematice, din cauză că partidele politice se tem de urmările lui. Un guvern de concentrare provoacă nemulțumiri inevitabile care ar fi funeste pentru existența partidelor

● Realizarea guvernului de concentrare este cu atât mai grea, cu cât, în ultimul timp încordarea raporturilor dintre guvern și partidul liberal a culminat prin excluderea d-lui Djuvara dela Ședințele Camerei. Ca urmare, altitudinea partidului liberal va deveni o înverșunată opoziție.

● Proiectul pentru instituirea unui impozit special pe celibatari, a fost depus la Cameră.

● Legea Cameliei a fost votată la Senat.

● La Cameră s'a cerut anchetă parlamentară în chestiunea fraudelor cu spiritul negru.

● D. D. Mihalache și Iunian au terminat anteproiectul pentru controlul averilor. A fost trimis în studiul membrilor guvernului.

● D. Mihai Popovici a obținut un concediu de boală. Interimatul ministerului de finanțe va fi ținut de d. G. G. Mironescu.

Câștigătorii.

Prin tragere la sorți, premiile, concursului nostru de jocuri distractive au fost obținute de următorii deslegători:

Premiul I. Dl. Ioan Ganea, elev, cl. IV S. S. C. Loco.

Premiul II. Dl. Gheorghe Marinescu, elev, cl. IV L. M. N. Loco.

Premiul III. Dl. Florin Cibian, elev, cl. V L. M. N. Loco.

Premiul IV. Dl. Lazar Barbură, student, Loco.

Premiul V. Dl. Augustin Poș, student, Loco.

Premiul VI. Dl. Nicolae Popovici, elev, cl. IV. S. S. C. Lipova.

Premiul VII. Dș. Silvia Bolchiș, Pecica.

N. B. Câștigătorii sunt rugați a trece pe la redacție, pentru a-și ridica premiile.

Ore oficioase zilnic între 2-4 p. m. Asupra condițiilor de participare, premiilor, etc. la al II-lea concurs de jocuri distractive, vom reveni în viitor.

Tribuna liberă.

Pentru cele publicate aci, redacția nu răspunde.

Din partea dlui Dr. Iuliu Boca, primim spre publicare următoarele

Domnule Director,

În gazeta Dvs. „Aradul” a văzut lumină articolul „Un propagandist sul generis”, — în No. 18 pag. 8 din 15 Martie 1931.

Articolul e nesemnăat, responsabilitatea cade în sarcina celor arătați de legea presei, contra cărora am și pus deja în curgere procesul penal pt. delictul de calomnie prin presă, și până la rezolvirea definitivă a acestei chestiuni contra infractorului necunoscut, să-mi fie îngăduit a Vă ruga, a da loc în prețioasa Dvs. gazetă rândurilor următoare:

Nu voiesc a sta în polemică pe această chestiune cu persoane anonime. În interesul public să-mi fie îngăduit a restabili adevărul.

Din inițiativă proprie am întreprins o serie de conferințe populare, având de subiect „educația cetățenească a poporului român”.

Ce predau? Cum predau? este curios a ști domnul anonim dela „Aradul”?

Aș fi fericit, dacă Dsa s'ar convinge personal de acest fapt.

În vederea căreia îl văd bucuros la conferințele ce le țin în zile de sărbători în comunele fruntașe ale județului Arad.

Dacă Dsa însă socote că nu-i s'ar renta această deplasare, așa sunt dispus a-i pune la dispoziție conferințele mele în scris, fiind dispus a suferi cea mai aspră critică dacă ar fi cazul.

Nu înțeleg însă să fiu atacat în felul arătat din partea Dlui anonim.

Eu propag cultura în mod gratuit în vederea căreia aduc chiar jertfe materiale.

Regele chiar a sulevat această chestiune exprimându-și dorința de a întreprinde educația cetățenilor români pe o scară cât mai întinsă.

Întreprindere ce ar costa o sumedenie de bani. Ce durere încă tot nu se face.

Depunerea jurământului recruților din Arad.

Duminică 29 III. a avut loc depunerea jurământului recruților din Arad, în Cetate. Au participat reprezentanții tuturor autorităților de stat, în frunte cu P. S. S. Episcopul Dr. Grigorie Gh. Comșa și domnul Prefect al județului Inspector general Dimitrescu Constantin.

P. S. Sa a ținut o însufiețitoare cuvântare, indemnând pe oșteni să fie mereu vrednici de tradiția înaintașilor lor. Domnul Colonel Petrovicescu Constantin Comandantul Brigăzii de infanterie și Comandantul Garnizoanei Arad a vorbit despre jurământ și datorii ostășești. În cuvinte puține, dar pline de profunde adevăruri, domniașă ne-a dovedit-o încă odată, că, deasupra ort căror interese egoiste, sufletul îi inspiră înalte sentimente de dragoste și jertfă pentru oștire

După jurământ a urmat o prietenească masă la toate regimentele. La Batalionul de grăniceri s'a dat un adevărat banchet cu atât mai reușit, cu cât era ceva neobișnuit până acuma.

Ne-a fost și aceasta serbare un nou prilej de îndoită încredere în oștire, căci dacă frământările politice ne pun adeseaori pe gânduri, trebuie să mărturisim: în armată se muncește cu mult folos și siguranța țării este asigurată.

Eu nu cer dela nimeni nimic, doar ascultare.

Și mă miră cazul, când un om care altfel pare a fi atât de serios își permite luxul a da loc în coloanele lui la astfel de bârfeli, în loc să verifice afirmațiunile tendențioase, nu chiar lipsite de personalitate înainte de a le publica.

Dar chiar adevărate dacă ar fi scopul nobil urmărit de subsemnatul, stă afară de orice discuție, care s'ar trebui încurajat de orice om care se respectă.

Ce privește partea calomniatorescă a articolului, asupra celeia are curatul parchetului, către care ne-am adresat deja, constituindu-ne chiar și pe civilă pt. daunele cauzate.

Arad, la 30 Martie 1931.

Cu stimă:
Prof. Dr. Iuliu Boca
advocat

Sportive

Campionatele și-au urmat cursul lor, având însă timpul potrivit. Viscolul care deslănțuit Duminică a influențat mult. Cu toate acestea la „derbyul” din regiunea Arad a asistat un public foarte numeros, căruia i s'a servit un joc „de stil” cu vârat de clasă superioară. Furnisorul „Gloria”, care cu toate că n'a marcat un punct, totuși a desmintit orice înțelegere de echipă în declin. Muncitorii s'au ținut de data aceasta să se mențină și au scăpat teferi, aceasta datorită „harpului” ce l-a avut Gloria înaintare. Alte echipe s'au menționat conform derilor.

— Timișoara a avut un match înținat, din care a ieșit biruită: — în tală la fel au fost câteva surprize, ca schimbarea bruscă înfățișarea tabloului. În restul țării pretutindeni s'au ținut curile de campionat.

Dăm aci rezultatele de Duminică:

ARAD: Cat. I. Gloria—Muncitorii S. G. A.—Tricolor 5:1. Olimpia—V. 3:0. C. A. A.—Unirea 5:0

Cat. II. Banatul—Juventus 3:2. Timișoara—Întelegerea 2:1.

TIMIȘOARA: Beogradsky Ripensia match internațional.

UDR—Politehnica 2:0. Muncitorii—C. 1:0. Fabr. Lână—Kadima 2:0.

ORADEA: Crișana—Makabea 11:0. C. A. O.—Întelegerea 5:2. Stăruința—vin 1:0.

CLUJ: Universitatea—Muncitorii 8:1. BUCUREȘTI: Olimpia—Venus 3:1.

Juventus—Turda 4:1. Pr. Mihai—Stud. 1:1. Unirea—Tric.—Makabea 1:0.

În străinătate:

BERNA. Elveția—Italia 1:1, rezultat național: match pentru Cupa Europei.

După rezultatele de Duminică, situația în regiunea Arad s'a format astfel:

1. A.M.E.F.A.	12	8	3	1	44	11
2. Gloria-CFR	11	7	4	—	44	13
3. Olimpia	12	7	3	2	34	14
4. C.A.A.	12	5	3	4	19	20
5. S.G.A.	12	4	3	5	24	34
6. Tricolor	12	4	3	5	21	31
7. Unirea	12	1	2	9	16	41
8. Voința	11	—	1	10	9	45

Sâmbătă 4 Aprilie se va prezenta la Teatrul orașului comedia M. B. & Co., de către trupa de artiști condusă de Ionel Țăranu, actor, deputat ziarist.